A°. 1847. N°. 213.

Opregte *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 10 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 4 September.

Z. M. de Koning der Nederlanden is den 2den dezer, na eenen togt naar hoogstdeszelfs domeinen, te Heinrichau teruggekomen. Z. M. was voornemens, zich den 4den naar Kamenz te begeven. H. K. H. prinses *Albert van Pruissen* werd te Heinrichau verwacht. Er werden groote toebereidselen voor een landfeest op 's Konings domeinen gemaakt, hetwelk alle jaren plaats heeft, doch ditmaal met buitengewonen luister zou gevierd worden.

FRANKFORT, 7 September.

De berigten uit Rome, tot dus verre ontvangen, zijn van geene latere dagteekening dan van 28 Augustus. Naar luid van den inhoud, is het antwoord van het kabinet van Weenen op het eerste protest van den kardinaal-legaat *Ciacchi* in genoemde hoofdstad ontvangen, en behelst het hoofdzakelijk, dat de oostenrijksche regering het betreurt, zich genoodzaakt te hebben gezien, om de wachtposten in de stad Ferrara te doen bezetten, maar tevens verklaart, daarbij een haar toekomend regt te hebben uitgeoefend, waarvan zij *geen afstand* kan doen. Voor het overige zoude bij dit antwoord de betuiging zijn gevoegd, dat de regering gezind was, om den Paus al zulke ondersteuning te verleenen, als slechts mogelijk zoude zijn.

De heer *Corboli* was, van wege den Paus, naar Turin gezonden, om den Koning van Sardinie te bedanken voor de toezegging van een oorlogschip tot het overbrengen van kerkelijke zendelingen naar de Stille-Zuidzee, en welligt ook voor de welwillende toezegging van de *zedelijke* ondersteuning, tot welke het aanbod van hulp in de tegenwoordige omstandigheden, waarvan zoo veel ophef is gemaakt, zich heeft bepaald. Ten aanzien van de gevoelens der sardinische regering was en bleef men in 't onzekere. Men sprak veel van eene woordenwisseling, welke in den raad der sardinische staatsministers zoude hebben plaats gehad, en waarbij de Kroonprins zoude hebben verklaard, dat, als men tot het doen bezetten van piemontesche vestingen door oostenrijksche troepen zoude willen besluiten, hij zich naar Frankrijk zoude begeven, om aldaar, als soldaat, te gaan dienen. Aan de waarheid van het gerucht, zoodanig als het is opgegeven, werd echter door onpartijdigen grootelijks getwijfeld.

De inwoners van Rimini hebben, even als die van Bologna, den Paus een adres aangeboden, waarbij zij hem hunne bereidwilligheid betuigen, om zijne regering in allen deele te ondersteunen. De aldaar in bezetting liggende pausselijke troepen waren den 21sten onverwachts opgebroken, en onder het vreugdegejuich van een deel der bevolking vertrokken. Werwaarts zij zich hadden begeven, wordt niet gemeld. — In Macerata hebben weder onlusten plaats gehad, ter zake van den hoogen prijs der levensmiddelen, en heeft de menigte zelve de prijzen gesteld, waarvoor, naar haar gevoelen, het brood mogt worden verkocht.

In Rome werd aan de juistheid getwijfeld van de laatste opgave, nopens den toestand der pausselijke geldmiddelen, en werd beweerd, dat het tekort, waarin op de eene of andere wijze zoude moeten worden voorzien, op niet minder dan anderhalf millioen scudi moest worden begroot. De graaf *Ferretti*, de broeder van den kardinaal van dien naam, had eene reize naar Napels ondernomen, om aldaar eene geldleening tot stand te brengen; doch dit ontwerp was mislukt.

De als verspieder in Toscane gevangengenomen *Minardi*, door de regering daar te lande aan de pausselijke uitgeleverd, is in Rome aangekomen en op het kasteel S. Angelo in verzekerde bewaring gesteld. — Hij is onder weg door sommigen zeer kwalijk bejegend, en heeft zich hoogelijk daarover beklaagd.

Bij het jongste besluit van den kardinaal *Morandi* tegen de zoogenaamde geheime drukpers, wordt des Pauzen misnoegen kenbaar gemaakt, dat men nog lieden vindt, die, zonder zich om de censuur te bekommeren, drukschriften in omloop brengen, in welke vreemde mogendheden worden beleedigd, — bijzondere personen belasterd, en de menigte tegen de overheden opgezet; — dat er eene wet bestaat op het door den druk bekendmaken van meeningen en gevoelens, mits zich houdende binnen de palen van eene wenschelijke matiging, — en dat, in afwachting van de verbeteringen, welke in deze wet zullen kunnen worden gemaakt, zij in elk geval zal worden gehandhaafd. Bij dit besluit wordt elk gedrukt werk, waarvan de inhoud niet door de commissie van censuur is goedgekeurd, beschouwd als een voortbrengsel der geheime drukpers, waarvoor de drukkers, zoo wel als de schrijvers, met gevangenis van 6 tot 12 maanden en geldboete zullen worden gestraft, terwijl voor de drukkers het verlof, om hun bedrijf te mogen uitoefenen, tijdelijk, en bij herhaling van misdrijf, voor altijd zal worden ingetrokken. Elk bezitter van drukgereedschap moet zulks, op gelijke straf, binnen een bepaalden tijd, aan de overheid kenbaar maken. Indien de schrijvers van eenig gedrukt werk zich daardoor schuldig maken aan eene misdaad, zullen zij tot de straf der galeijen worden veroordeeld. Een ieder, bij welken eenig gedrukt werk, van de geheime drukpers afkomstig, gevonden wordt, kan door de politie-bedienden voor de overheden worden gevoerd, om te doen blijken, op welke wijze het in zijne handen is gekomen. — Een en ander schijnt aan te duiden, dat men, ondanks de vrijzinnige gevoelens van den Paus, met de vrijheid der drukpers nog niet verre in Rome gevorderd is.

Het geboortefeest van den Koning van Beijeren is te Rome nog al met eenigen luister gevierd. Ook de oostenrijksche gezant, graaf *van Lutzow*, heeft daaraan deel genomen.

— Volgens berigten uit Prevesa, van 22 Augustus, bevond de grieksche generaal *Grivas* zich bij voortduring in die stad. Er werden hem krijgsbehoeften in groote hoeveelheid van de Jonische-eilanden toegezonden, niettegenstaande de lord-oppercommissaris dezer eilanden, op de vertoogen van den franschen consul, den heer *Chatry de la Fosse*, had geantwoord, dat hij dezen toevoer zoude beletten. De turksche overheden te Prevesa verhinderden ook geenszins de uitrustingen van den generaal *Grivas*, vermits men meende, dat deze niet de Porte, maar Griekenland bedreigde. Eerst was het slechts aan een gering gedeelte zijner bende veroorloofd, het hôtel van den engelschen consul te verlaten; doch later werd aan al de grieksche uitgewekenen vergund, om zich in de stad optehouden. *Grivas* had 150 man bij zich, doch kon binnen weinige uren een veel grooter aantal om zich vereenigen. Hij wierf steeds manschappen aan, zonder dat men zulks van den kant der turksche overheden in het minste trachtte te verhinderen. Men zegt, dat toen men onlangs *Hafiz-bassa*, den turkschen gouverneur van Albanie, vroeg, hoe hij openbare vijandelijkheden tegen eene bevriende mogendheid op turksch grondgebied kon dulden, hij geantwoord heeft, dat hij de aanhangers van *Grivas* niet op eigen gezag in hechtenis kon laten nemen, daar de engelsche consul al deze lieden onder zijne bescherming had genomen. Ook baarde de tegenwoordigheid van zes engelsche oorlogschepen en eenige stoombooten, in verband met de krijgstoerustingen van *Grivas*, te Prevesa eenig opzien.

— De thans in Zwitserland plaats hebbende staatkundige gebeurtenissen lokken bij voortduring een hevigen strijd tusschen de dagbladen van verschillende kleuren uit. Onder anderen bevat een blad van Zurich een betoog, waarin het in vrij hevige bewoordingen het door een ander blad aangevoerde wederlegt, namelijk, dat in de kantons, tot het afzonderlijke Verbond behoorende, de grootste eenheid en geestdrift heerscht, terwijl in de liberale kantons juist het tegendeel plaats zou hebben. Het liberale dagblad merkt aan, dat vrijheids-liefde zoowel in de steden, als in het gebergte huisvest; — dat echter in beide hier en daar menschen worden aangetroffen, die de vrijheid uitsluitend *voor zich zelven* begeeren, en dat de misdaad menigmalen niet minder onder de eenvoudige Alpen-zonen, dan in de steden schuilt; — dat men *heden* te vergeefs de vrijheid bij uitsluiting in de oorspronkelijke kantons zou zoeken; — dat wanneer de Landdag eenmaal uitspraak zal hebben gedaan, men ondervinden zal, dat de meeningen van het afzonderlijke Verbond geen vasten grondslag hebben; — dat de overtuiging der noodzakelijkheid van het onlangs genomen besluit van den Landdag, om aan het afzonderlijke Verbond een einde te maken, ten minste van zoo veel gewigt is in de liberale kantons, als de zoo hoog geprezene geestdrift in de katholijke. — Het dagblad besluit dit betoog met aantemerken, dat een oorlog tusschen het zwitsersche bondgenootschap en het afzonderlijk Verbond noodwendig gunstig voor het eerstgemelde moet uitvallen, vermits de liberale kantons niet alleen alle wettige middelen te hunner beschikking hebben, maar ook de magtigste, rijkste en meest bevolkte zijn.

Intusschen is er nog altijd geen besluit bij den Landdag genomen, om maatregelen van bedwang ten aanzien der verbondene kantons te bezigen. Wel is waar, heeft de vergadering op nieuw, met de gewone meerderheid, besloten, de genoemde kantons te verzoeken, om de leden van de orde der Jesuiten uit hun midden te verwijderen, maar geen termijn voorgeschreven, binnen welken die verwijdering zoude behooren te zijn geschied.

De meerderheid van den Grooten-raad van Lucern heeft het voorstel, om zich van het Sonderbond aftescheiden, verworpen. Zeven leden, waarbij *Kopp* en de beide *Pfyffers*, hebben zich daarvoor verklaard, en daarvan aanteekening laten doen.

— Een zuid-duitsch blad meldt, dat de nederlandsche regering is toegetreden tot het onlangs genomen besluit der commissie voor de Rijnvaart, dat van ledige vaartuigen op dien stroom, van den 1sten October af, geene regten zullen worden gevorderd.

— Naar het zich laat aanzien, zal bij de geestelijkheid in de Rijnlanden de krijg der aanhangers van *Hermes* tegen zijne tegenstanders worden hervat. De justitie-raad *Stupp* heeft openlijk aangekondigd, dat hij, naar aanleiding van het laatste pausselijke breve, eerlang, in een bepaald daartoe ingerigt geschrift, den aard en de strekking van de hermesiaansche beginselen in 't breede zal uiteenzetten en verdedigen.

PARIJS, 7 September.

De zaak van den overledenen hertog *de Praslin* houdt nog steeds de algemeene aandacht in hooge mate bezig.

Het gouvernement schijnt aanvankelijk de handelwijze van den procureur-generaal *Delangle*, die den hertog niet terstond heeft doen gevangennemen, geenszins te hebben goedgekeurd, en heeft zelfs voor eenigen tijd in een der officiële dagbladen, bij wijze van gerucht, doen bekend maken, dat de heer *Delangle* van zijne waardigheid zou worden ontzet. De heer *Delangle* heeft zich zeer ontevreden betoond over de wijze, waarop de door hem te goeder trouw genomene maatregelen zijn beoordeeld en zelfs van hooger hand berispt. Welligt is men thans te zijnen aanzien tot andere gedachten gekomen, of heeft men begrepen, dat het wenschelijk was, om na het overlijden van den hertog *de Praslin*, alle sporen van misnoegen en wrevel zooveel mogelijk uittewisschen, welke ten gevolge van den moord der hertogin konden zijn opgewekt. Zoo veel is ten minste zeker, dat een ander officiëel dagblad heden een berigt inhoudt, waarbij het vroeger medegedeelde, nopens den heer *Delangle*, bepaaldelijk wordt tegengesproken, onder bijvoeging, dat hetgeen te zijnen aanzien was medegedeeld, niets anders was dan de bekendmaking van de geruchten, die onder het publiek verbreid waren, en dat die aankondiging geenszins de strekking had, om zijne handelingen, of die van iemand anders, op eenigerhande wijze te berispen. Het zal alsnu de vraag zijn, of de heer *Delangle* deze verklaring als voldoende zal aanmerken tot het herstel van zijn goeden naam, als regterlijk ambtenaar, die, gelijk men ligtelijk kan nagaan, eenigermate heeft geleden door de wijze, waarop de bewindslieden, of die van hunnen rade, zich over hem hebben uitgelaten.

De heer *Delangle* heeft inmiddels, gelijk is medegedeeld, op last der bewindslieden, vijf dagbladen in beslag doen nemen, ter zake van de aanmerkingen, welke zij, bij het verslag van den moord van de hertogin *de Praslin*, zich hebben veroorloofd. Eene geregtelijke vervolging is daarop tegen die dagbladen, zijnde *la Gazette de France*, *la Démocratie pacifique*, *l'Union monarchique*, *le Charivari* en *la Réforme*, aangevangen. Heden is de zaak der beide eerstgenoemde dagbladen voor het hof van assises behandeld. De schrijver en verantwoordelijke uitgever van het eerstgemelde blad is niet in de teregtzitting verschenen, en veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en 3000 fr. boete. Die van het dagblad *la Démocratie pacifique* daarentegen is wel verschenen, heeft zijne zaak verdedigd en is door de jury vrijgesproken, tegen den eisch van den procureur-generaal *Bresson*.

Inmiddels schijnt een groot deel van het publiek en voornamelijk van de lagere volksklasse steeds in het denkbeeld te verkeeren, dat hetgeen men betreffende het overlijden van den hertog *de Praslin* heeft medegedeeld, niets is dan een louter verzinsel, en dat de Pairs hun medelid der Kamer in de gelegenheid hebben gesteld, om heimelijk te ontvlugten. Sommigen verzekeren zelfs, dat de hertog naar Italie is vertrokken, anderen naar Algerie, onder bijvoeging, dat hij aldaar als kluizenaar leeft, en, door zich zelven ligchamelijk te pijnigen, boete doet voor het door hem begane misdrijf. Het heeft niet ontbroken aan lieden, die, hetzij uit eigenbelang, hetzij uit andere beweegredenen, bij de menigte deze denkbeelden levendig hebben weten te houden. In den afgeloopenen nacht zijn werkelijk op het kerkhof, waar het lijk van den hertog *de Praslin* is bijgezet, opgravingen bewerkstelligd door lieden, welke niet met juistheid bekend schenen te zijn met de plaats, waar het lijk te vinden was, en die met geen ander doel kunnen zijn geschied, dan om zich te overtuigen, of in de daad het lijk van den hertog is begraven geworden. Die lieden hebben het lijk echter niet gevonden, daar zij in hunnen arbeid zijn gestoord, terwijl zij nog op vrij grooten afstand van de doodkist werkzaam waren.

— Naar men verzekert, zullen HH. MM. de Koning en de Koningin zich eerlang naar Compiègne begeven, ter bijwoning van de groote manoeuvres en wapenschouwing der fransche troepen, welke in een kamp nabij die stad zullen worden vereenigd. Alvorens echter naar Compiègne te vertrekken, zullen HH. MM. eerst eenige dagen op het kasteel te Ferté-Vidame doorbrengen.

— De ministers van binnenlandsche zaken en van marine zijn heden in deze hoofdstad aangekomen, en hebben terstond eene vergadering van den raad van ministers bijgewoond, welke zeer langdurig is geweest, en waarin vermoedelijk is gehandeld over de italiaansche en spaansche aangelegenheden.

— Een der in deze hoofdstad uitkomende dagbladen

verzekert, dat de fransche bewindslieden hebben besloten, om den Paus eene hoeveelheid van 12000 geweren te zenden; — dat de fransche gezant *Rossi* last heeft bekomen, om den Paus met dit aanbod van Frankrijk bekend te maken, en hem tevens te onderrigten, dat hij met het betalen dier geweren konde wachten, tot dat hij zulks zonder bezwaar konde doen.

Het ministeriële ochtendblad behelst heden het navolgende berigt, 't welk aan hetzelve is toegezonden, onder dagteekening van den 30sten Augustus, uit Civita-Vecchia:

„Sedert eenigen tijd had de kardinaal *Lambruschini*, de voormalige secretaris van Staat, onder Paus *Gregorius XVI*, en het hoofd der partij, welke de vorige orde van zaken op elke wijze wil in stand houden, zich teruggetrokken in deze stad, den hoofdzetel van zijn bisdom. Eenige parijssche dagbladen hebben herhaaldelijk aangekondigd, dat de kardinaal Civita-Vecchia had verlaten en naar Genua was vertrokken. Dit is echter ongegrond; hij is steeds in deze stad gebleven, en zijn langdurig verblijf in dezelve heeft ten laatste zelfs aanleiding gegeven tot ontevredenheid onder de menigte, op grond, dat hij gemeenschap onderhield met de vijanden van Paus *Pius IX*. Zoo men zegt, heeft het pausselijke gouvernement, bij meer dan eene gelegenheid, den kardinaal *Lambruschini* doen gevoelen, dat, in de tegenwoordige omstandigheden, zijn verblijf in eene zoo nabij Rome gelegene stad aanleiding konde geven tot gisting onder het volk. Gedurende een geruimen tijd heeft de kardinaal zich hoegenaamd niet gestoord aan deze en dergelijke vertoogen; ten laatste echter heeft hij toegegeven, en sedert eenige dagen is men in het zekere onderrigt, dat de kardinaal Civita-Vecchia zoude verlaten en voornemens was, om een kasteel te betrekken, gelegen op zijne landgoederen in de nabijheid van de aluin-mijnen te Tolfa, die voor rekening van het gouvernement worden bewerkt. — De avond van gisteren was voor het vertrek des kardinaals bestemd; de rijtuigen waren gereed en de ruiters, welke het militaire geleide van den kardinaal moesten uitmaken, waren te paard gestegen; toen de kardinaal verscheen, zich in zijn rijtuig plaatste en den koetsier last gaf, om naar Rome te vertrekken! Men verliest zich in gissingen, omtrent de redenen, welke den kardinaal hebben bewogen tot het nemen van een besluit, 't welk de menigte zoozeer heeft getroffen. De kardinaal is vermoedelijk in den loop van dezen ochtend te Rome aangekomen. Wij wenschen vurig, dat zijne tegenwoordigheid in die hoofdstad, op het oogenblik dat aldaar, ten gevolge der gebeurtenissen in Ferrara, eene zoo groote spanning heerscht, niet moge worden aangemerkt als eene uitdaging, en geene aanleiding zal geven tot wanorden en verwikkelingen."

Het genoemde dagblad bestempelt dit berigt met den naam van zeer zonderling, en verkondigt, dat het geenszins geheel voor de gegrondheid van hetzelve durft instaan.

Te oordeelen naar de wijze, waarop heden de meeste alhier uitkomende dagbladen zich over de italiaansche aangelegenheden uitlaten, mag men het er voor houden, dat die zaken op eene vredelievende wijze kunnen worden geschikt. Velen verzekeren, dat Oostenrijk besloten heeft, om toetegeven.

— Naar luid der berigten van den 2den September uit Madrid, zijn de vijf afgetredene ministers door de Koningin in een plegtstatig gehoor ontvangen, en door H. M. bedankt voor de diensten, welke door hen aan den lande zijn bewezen.

Omtrent de maatregelen, die door het nieuwe spaansche ministerie zullen genomen worden, was nog niets met zekerheid bekend. Met belangstelling zag men in de eerste plaats het besluit te gemoet, 't welk nopens de bijeenroeping der Cortes-vergadering en de al- of niet-ontbinding van dat wetgevende ligchaam, zou worden genomen.

Den vorigen dag zouden door de bewindslieden besluiten van het hoogste staatkundige aanbelang zijn genomen. Men had stellig gerekend, dat het officiële spaansche dagblad op den 2den September de menigte met den inhoud dier besluiten zou hebben bekend gemaakt. Tot veler teleurstelling was dit echter niet geschied.

In Spanje bleef alles bij voortduring op een hoogst lossen en onzekeren voet. Zelfs het ministerie was nog niet geheel gevormd. Er was nog niemand gevonden, die het departement van justitie had willen aanvaarden. Hetzelve was laatstelijk den heer *Garcia Goyena* aangeboden. Volgens de jongste berigten, was die heer op het paleis la Granja aangekomen, doch had hij zich nog niet bereid verklaard, om die waardigheid op zich te nemen.

Ook bestond er nog onzekerheid, omtrent den staatsman, die zich met het departement van buitenlandsche zaken zou willen belasten. De laatste berigten uit Madrid verzekeren, dat de heer *Pacheco*, alvorens zijne waardigheid als minister nedertelegen, den generaal *Narvaez* heeft gelast, om naar Parijs terugtekeeren, ter waarneming zijner betrekking, als spaansch gezant bij het fransche kabinet. — Het schijnt echter, dat de generaal heeft gemeend aan die last voor alsnog niet te moeten gehoorzamen, daar men nog niet heeft vernomen, dat hij Madrid heeft verlaten. Daarentegen wordt gemeld, dat hij slechts de benoeming afwacht van den minister van buitenlandsche zaken, ten einde bij dezen zijn ontslag als gezant intedienen.

Van eene liberale zijde wordt medegedeeld, dat de generaal *Narvaez* werkelijk zijn voornemen aan den dag had gelegd, om Madrid en Spanje te verlaten en naar Parijs terugtekeeren; — dat hij echter zwarigheid had gemaakt, om zijne vorige betrekking als gezant te aanvaarden; — dat, terstond nadat Koningin *Christina* en die van haren rade van het besluit des generaals onderrigt waren, een courier naar Madrid is afgevaardigd, met nieuwe instructien voor dien generaal. Volgens het dagblad, 't welk men algemeen houdt voor het orgaan van de staatkundige partij, aan welker hoofd de heer *Molé* staat, wordt het meer en meer als zeker gesteld, dat Koningin *Christina* steeds pogingen aanwendt, om de heeren *Salamanca* en *Serrano* van de spaansche Koningin te verwijderen. Dit blad verzekert, dat *Narvaez* last heeft ontvangen, om niets te verzuimen, 't welk tot bereiking van dat doel zal kunnen strekken, en des gevorderd gemagtigd is geworden, om een beroep op het spaansche leger te doen.

Het alhier uitkomende ministeriële ochtendblad verkondigt, dat op den 26sten September in Madrid een besluit is uitgevaardigd, waarbij alle staatkundige uitgewekenen verlof erlangen, om in Spanje terugtekeeren, en alle geregtelijke vervolgingen, welke tegen hen zijn aangevangen, voor nietig worden verklaard. Bij dat besluit zou voorts zijn bepaald, dat ook de Carlisten kunnen terugkeeren, doch dat het hun niet geoorloofd zal zijn om zich optehouden in Katalonie, Arragon, Navarre en de baskische provincien.

Hoewel in het spaansche officiële dagblad van den 2den September van een dergelijk belangrijk besluit geen gewag wordt gemaakt, is er voorshands geene reden, om aan de gegrondheid van het bovenstaande berigt te twijfelen.

— Het hoofd-orgaan der bewindslieden en ook der behoudende partij bevat een uitgebreid betoog, nopens de belgische aangelegenheden, 't welk bestemd schijnt te zijn, om de aandacht der fransche staatkundigen meer en meer daarop te vestigen. Het betreft de pogingen, welke men meent te hebben opgemerkt, om *Vlaamsch*-Belgie van Frankrijk aftetrekken en aan Duitschland te verbinden. In dit betoog wordt gewaagd van de middelen, welke men heeft in 't werk gesteld, om de vlaamsche letterkunde en taal te verheffen (op welke intusschen met kennelijke minachting wordt nedergezien), en van den bijval, welken deze middelen bij de belgische geestelijkheid hebben gevonden. De schrijver beweert, dat de jongste ministeriële omwenteling, welke, in weerwil van den invloed van den aartsbisschop van Mechelen, door de liberalen is doorgedreven, en de instelling van een bewind, 't welk uit *Walen*, of uit genaturaliseerde vreemdelingen bestaat, aan den Rijn en elders in Duitschland een ongunstigen indruk heeft gemaakt, en is beschouwd, als strekkende, om Belgie weder aan Frankrijk, of aan franschgezinden ten prooi te laten. — Hij meent, dat Pruissen allerhande hulpmiddelen te baat neemt, om Belgie aan zijne staatkundige werking te verbinden, en dat zelfs de beoefening der toonkunst daarbij niet wordt versmaad, terwijl in Berlijn, op hoog gezag, maatregelen zijn verordend, om de vlaamsche taal en letterkunde grondig te leeren kennen en te waarderen. — De schrijver oordeelt, dat, daar het duitsche Tolverbond geene middelen ontziet, om daar, waar het kan, grond te winnen, het aan Frankrijk voegt, om het oog te houden op den aan zijne noordelijke grenzen gelegenen Staat; — om zich niet te zeer te verlaten op de banden, welke Belgie thans reeds aan Frankrijk hechten; — om te zorgen, dat, daar Belgie niet op zich zelf kan staan, het zich niet in de armen werpe van Duitschland; — dat, daar Belgie in 1844 aan Pruissen handels-voordeelen heeft toegekend, Frankrijk ook dergelijke moet eischen, en in elk geval toezien, dat het evenwigt daar niet gebroken worde, en de vreemde invloed daar te lande geenszins ten onzen nadeele gevestigd worde.

— In bijzondere berigten uit Zwitserland, van 3 September, wordt gemeld, dat de Landdag weldra tijdelijk zal scheiden, en dat alsdan sommige kantons, waarvan de afgevaardigden nog weifelen in het goedkeuren van maatregelen van bedwang tegen de tegenstanders, als b. v. dat van St. Gallen, zullen bewerkt worden, ten einde daartoe te worden bewogen. Mogt het daartoe komen, dan rekent de bewegingspartij op 30,000 man van Bern en Aargau tegen Lucern, en op 20,000 man van Zurich, Thurgau enz. tegen Zug; terwijl Bern en Waadt zich met de opstandelingen van Freiburg zouden trachten te vereenigen, om dat kanton te bedwingen; — doch niet eerder, dan in het late najaar, als wanneer de gemeenschap van Wallis met de kleine kantons grootelijks zal zijn belemmerd.

— Heden zijn de 3 pc. fransche renten 76 fr. 55 gebleven.

LONDEN, 6 September.

Uit hoofde van het mingunstige weder, wordt het Hof spoediger uit Schotland teruggewacht, dan aangekondigd was, en zoude de terugkomst op den 14den aanstaande zijn bepaald, als wanneer H. M. dadelijk naar het eiland Wight zoude terugkeeren, om tot in de eerste week van October op Osborne-house te verblijven.

— De parijssche berigten, nopens het mislukken van de zending van den generaal *Narvaez* naar Madrid, hebben de algemeene belangstelling nog al opgewekt. De organen der bewindslieden willen volstrekt niet aannemen, dat dit mislukken het werk zoude zijn geweest van de tusschenkomst van den britschen ambassadeur; ofschoon zij erkennen, dat het zeer mogelijk is, dat hij om raad is gevraagd, en, als vertegenwoordiger van eenen getrouwen bondgenoot, dien raad, naar zijn beste vermogen, heeft gegeven. Zij willen dit mislukken alleen hebben toegeschreven aan de omstandigheid, dat de generaal *Narvaez* zoude zijn een bekende vijand van elke constitutionele vrijheid en een werktuig van de zoogenaamde parijssche factie, van welke Koningin *Christina* het hoofd is.

— Men meldt, dat de Opperrabijn van Groot-Brittannie aan zijne kerkelijke onderhoorigen heeft bekend gemaakt, dat elk Israëliet, welke een bordeel houdt, of bij dergelijk bedrijf, regtstreeks of van ter zijde, belang heeft, uit de synagoge zal worden gebannen, en, bij huwelijk, of overlijden, uitgesloten zal blijven van kerkelijke plegtigheden en gebeden.

— Heden waren op de graanmarkt de prijzen weder lager. Men sprak op nieuw van een bankroet van 50,000 ponden. — Ter beurze was de prijs der fondsen iets williger, en zijn de 3 pc. gecons. resc. 87⅞ à 88 verhandeld.

LONDEN, 8 September.

Met het stoomschip *Great Western* zijn hier berigten uit de west-indische kolonien ontvangen, loopende tot 20 Augustus van Bermuda. Op de meeste eilanden leden de gewassen steeds veel door de droogte. In de schaarschte van levensmiddelen, welke dien ten gevolge op sommige plaatsen, onder anderen op Barbados, heerschte, was intusschen voorzien door ruime aanvoeren van elders, vooral uit Noord-America.

De met deze scheepsgelegenheid aangebragte tijdingen uit Vera-Cruz, van 2 Augustus, bevestigen nu volkomen de ongegrondheid van het dezer dagen uit N. America medegedeelde berigt, dat de stad Mexico den 17den Julij door de n.-americaansche krijgsmagt zou vermeesterd zijn. De generaal *Scott* stond den 30sten dier maand nog te Puebla, met omstreeks 15000 man, en wachtte nog altijd op versterking, alvorens tegen Mexico optetrekken. De in de laatstgenoemde stad vereenigde krijgsmagt werd begroot op 20,000 man; maar men dacht niet, dat zij een hardnekkigen tegenstand zou bieden. Onder de mexicaansche bewindslieden heerschte steeds groote tweedragt. — In Vera-Cruz waren de hospitalen bij voortduring opgevuld met zieken van het n. americaansche leger.

— Uit Lissabon zijn hier brieven van 29 Augustus ontvangen. Dezelve behelzen geen staatkundig nieuws. De nieuwe bewindslieden worden daarin steeds voorgedragen als ongeschikt, om de partijen te bevredigen en het land naar behooren te besturen.

— Ons regerings-blad verkondigt, dat het ministerie van buitenlandsche zaken de officiële kennisgeving heeft ontvangen van de blokkade der kust van Albanie door eene turksche vloot. — Deze aankondiging is een blijk, dat ons gouvernement die blokkade erkent.

Van wege het ministerie van buitenlandsche zaken is bekend gemaakt, dat de blokkade van Buenos-Ayres, voor zoo veel de britsche scheepsmagt betreft, den 15den Julij was opgeheven. Dat ook de fransche scheepsmagt die blokkade zou hebben opgeheven, is tot dus ver niet bekend.

— In sommige streken van Ierland, vooral in Mayo en Galway, heerschen de rot-koortsen thans weder zeer sterk, en is de sterfte op nieuw buitengemeen groot.

— Gisteren waren de fondsen in het begin der beurs willig, later bleven zij lager. De 3 pc. gecons. resc. 87¼. — Mexico zeer willig, op het berigt, dat het mexicaansche gouvernement zich vereenigd heeft met de voorstellen der fondsen-houders, omtrent eene conversie der schuld. De prijs steeg tot 20 pc., maar was op 't laatst 19½ à ¾.

BRUSSEL, 8 September.

Ten aanzien der verschillende geruchten, nopens den oogst der aardappelen, wordt thans, en zoo het schijnt van goederhand, gemeld, dat de vroege aardappelen alom in groote hoeveelheid en van goede hoedanigheid zijn verkregen. Op sommige plaatsen, als in de provincie van Antwerpen en aan de zijde van Aalst en Termonde, heeft men wel teekenen der ziekte ontdekt, maar over het geheel was ook aldaar de vrucht nog eetbaar. Eenigzins anders is het met de late aardappelen gelegen, welke doorgaans in October gerooid worden. In de beide Vlaanderen, in Braband en in Antwerpen, vindt men, inzonderheid op de kleilanden, de kennelijke teekenen der ziekte, doch zeer ongelijk, en over 't geheel wordt het verlies op een vijfde begroot. Men meent echter te hebben opgemerkt, dat het kwaad sedert Augustus niet belangrijk is toegenomen, en dat het verlies, ter zake van de groote hoeveelheid der gepootte aardappelen, niet zeer voelbaar zal zijn. — In verscheidene oorden heeft zich de ziekte ditmaal geheel niet vertoond. — Voor het overige is de oogst van granen, bijna zonder onderscheid, allezins gezegend geweest, en heeft hij, in sommige opzigten, vier malen zoo veel opgeleverd, als in het verleden jaar.

'S GRAVENHAGE, 9 September.

De Algemeene Rekenkamer heeft heden bekend gemaakt, dat, ter aanvankelijke voldoening aan het koninklijk besluit van den 30sten April 1847 (*Stbl.* n°. 20), betreffende de intrekking der muntbiljetten van *twintig guldens*, bij haar is overgebragt voor eene som van *f* 4,400,000 aan zoodanige ingetrokken muntbiljetten, die, bij het collegie volkomen onbruikbaar gemaakt, aldaar zullen blijven berusten, tot derzelver geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van het 7de artikel der wet van 18 December 1845 (*Stbl.* n°. 90) zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

— Naar men verneemt, heeft de Staat zich bereid verklaard, om aan zijne verpligtingen te voldoen, die mogten voortspruiten uit de wet van 29 Nivôse XIIIe jaar (genaamd de zeven-kinderen-wet), en is mitsdien de voorzetting van alle regtsgedingen, die het gevolg van die wet zijn geweest, geschorst. Waarschijnlijk zullen, ten gevolge van dien, de procedures daarover eindigen.

— Heden moest voor de arrond.-regtbank alhier gediend hebben de zaak van den markies *de Thouars*, bij verstek veroordeeld ter zake van laster in gedrukte en verspreide geschriften. Op de aanmerking van den markies, dat hij nog niet tot zijner verdediging was voorbereid, is de behandeling zijner zaak, zonder verder uitstel, bepaald op maandag 18 October aanstaande.

— Men verneemt, dat in 1847, ten behoeve der noodlijdende kerken en personen, hier te lande ontvangen is eene som van *f* 530,42½.

AMSTERDAM, 9 September.

Men leest het navolgende in het alhier ter stede uitkomende dagblad *de Tijd*:

„ Men berigt ons, dat mgr. *Ferrieri*, zaakgelastigde van den H. Stoel bij ons hof, en vice-superior van de Nederlandsche missie, door *Pius IX* wordt teruggeroepen, om met gewigtiger zending te worden belast. Zijne bestemming is nog onbekend. De katholijken van Nederland, en vooral de geestelijkheid, zullen het betreuren, dat de achtingswaardige superior ons wordt ontrukt, na der godsdienst zoo vele gewigtige diensten te hebben bewezen, welke eene blijvende herinnering zullen zijn van zijn nuttig, werkzaam verblijf in ons vaderland, waar hij zooveel goeds stichtte tot heil van Kerk en Staat, door wijs beleid, diepe kennis en uitstekende godsvrucht. De dankzegging der katholijken zal hem volgen, werwaarts ook verhevener betrekkingen hem mogen voeren."

Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat, in de zitting van den Hoogen Raad, Kamer van strafzaken, van eergisteren, is behandeld het beroep in cassatie van den proc.-gen. bij het Hof in Utrecht, tegen een arrest in zake *H. E. Diephuis*, waarbij deze en drie andere personen zijn schuldig verklaard en veroordeeld, ter zake van het misdadig namaken en in omloop brengen van muntspecien. Deze voorziening in cassatie is alleen daarop gegrond, voor zoover gemelde *E. H. Diephuis* bij het beklaagde arrest niet tevens is verklaard te verkeeren in staat van *herhaling van misdaad*, zijnde hij vroeger, als fuselier, ter zake van desertie door den Krijgsraad in het provinciaal commandement van Noord-Holland, veroordeeld geweest tot vervallen-verklaring van den militairen stand en drie jaren kruiwagen-straf. — Na het in dezen uitgebragte rapport door den raadsheer *Gevers*, heeft het Openb. Min. bij den Raad, bij monde van den adv.-gen. *Arntzenius*, op grond van de bestaande jurisprudentie op dit punt, geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde arrest, voor zooveel de schuldig-verklaring en veroordeeling van dezen gerequireerde betreft, wegens schending van art. 56, § 5, Strafregt, en dat de Raad, ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken, den gerequireerde zal schuldig verklaren aan het misdadig in omloop brengen van nagemaakte zilveren nationale gangbare muntspecien *en zulks na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest*, en hem te dier zake zal veroordeelen tot de straffe des doods. De uitspraak is bepaald op den 15den September aanstaande.

In de zitting van den Raad van 8 September is behandeld het beroep van: 1°. *J. Ortel*, tegen een arrest van het Hof in Noord-Holland, van 5 Mei jl., waarbij hij, ter zake van diefstallen met verzwarende omstandigheden en wegens moedwillige brandstichting, is veroordeeld tot de straffe des doods; rapp., raadsh. *Spoor*; de proc.-gen. concludeert tot verwerping. Uitspraak 28 September. 2°. *J. J. Creuts* of *Kruitz* en *J. Timmermans*, tegen een arrest van het Hof in Limburg, van 7 Julij 1847, waarbij zij, ter zake van diefstal bij nacht met verzwarende omstandigheden, zijn veroordeeld en wel de eerste, die eene vroegere veroordeeling ten zijnen laste had, tot de straffe des doods, en de tweede tot altijddurenden dwangarbeid; rapp., raadsh. *Gockinga*; de proc.-gen. concludeert tot verwerping. Uitspraak 28 September.

— Gisteren zijn voor het Prov. Hof in Zuid-Holland, burgerlijke kamer, de pleidooijen aangevangen in de zaak van burgemeester en wethouders der stad 's Gravenhage, tegen den heer N., als eigenaar van een huis, in die stad gelegen. Het geldt daarbij de gewigtige vraag, of eigenaren van huizen enz. verpligt zijn, de kaden en schoeijingen, die voor hunne woningen of panden gelegen zijn, ten hunnen koste te onderhouden? Heeren burgemeester en wethouders zijn, gelijk bekend is, in hooger beroep gekomen van het vonnis der arrondiss.-regtbank van 's Gravenhage, van 19 Junij 1846, waarbij zij niet ontvankelijk zijn verklaard in hunnen eisch en veroordeeld in de kosten. De heer mr. *Jochems* heeft voor de appellanten het woord gevoerd en den inhoud van het bedoelde vonnis wederlegd. De heer mr. *van Gigch* zal over acht dagen voor den geïntimeerde optreden. De heer mr. *Faber van Riemsdijk* zal vervolgens den termijn van repliek waarnemen.

— De zaak van den heer *Soyer*, den beeldgieter, beschuldigd van de hem door den Staat toevertrouwde kanonnen, tot het gieten van een standbeeld van *Napoleon*, onregtmatig verkocht te hebben, is de vorige week behandeld voor de correctionele regtbank van de Seine. De zaak heeft niets belangrijks opgeleverd. Na het hooren des beschuldigden der en getuigen, werd de zaak tot de volgende week uitgesteld. De heer *Soyer* heeft beweerd, dat hij de kanonnen van den Staat had gekocht, en dat hij zich geregtigd achtte, daarover te beschikken, zoo als hij goedvond, en die te gebruiken ook voor andere beelden, dan die des Keizers. Onder anderen voerde hij te zijner verdediging aan, dat hij hetgeen hij gedaan had en als geoorloofd beschouwde, zoo weinig verborgen had gehouden, dat hij, zelfs, ten aanzien van het standbeeld van *Willem den Zwijger* en deszelfs piedestal, aan den Koning der Nederlanden het volgende geschreven had: „ Ik heb gemeend, dat het u aangenaam zoude zijn te weten, dat het standbeeld van *Willem den Zwijger* is vervaardigd van spaansche kanonnen." Deze bijzonderheid was aan den regter van instructie medegedeeld en de waarheid daarvan scheen buiten twijfel te zijn.

— Men schrijft van het Dummermeer, eene plas in Hanover op de grenzen der provincien Osnabruck en Diepholt, dat men sedert verscheidene dagen over het naburige Pruissen hoog in de lucht dikke rookwolken zag heen trekken. Een veen in de gemeente Wehdem was in brand geraakt, en alle pogingen om den brand te blusschen of slechts te beperken, waren tot nu toe vruchteloos geweest. Wanneer er niet spoedig regen kwam, was er eene aanmerkelijke schade te vreezen. Bekend is de overlevering, dat het Dummermeer zelf daardoor ontstaan is, dat een veengrond van verscheidene vierkante uren uitgestrektheid tot op den zandbodem uitbrandde, en de daardoor ontstane diepte door de Hunte met water gevuld werd. Het meer is op vele plaatsen slechts 3 tot 4 voet diep, en reeds sedert eenigen tijd beijvert men zich, om gedeelten er van, op de manier der hollandsche polders, droog te maken en tot weidelanden aan te leggen.

— Op maandag, den 20sten dezer, zal, in het logement *het Rondeel*, te Amsterdam, worden aanbesteed: het afbreken en opruimen van het laboratorium en van het buskruid-magazijn, op de zoogenaamde Schans te Amsterdam, en het bouwen van een nieuw laboratorium aldaar en van een buskruid-magazijn in de redoute aan den gedigten mond van het Nieuwe-meer, met bijlevering van de meeste daartoe benoodige bouwstoffen.

— De *Amsterdamsche Courant* heeft dezer dagen het navolgende, door den heer *Jacob Swart* ter plaatsing ingezonden, artikel medegedeeld:

„ Volgens berigt van de commissie voor het verbeteren deer zeekaarten in Oost-Indien, is er onlangs door den luit. ter zee *N. baron Gansneb Tengnagel*, ter reede van Batavia, eene klip ontdekt, tot dusverre onbekend. Zij is gelegen op de navolgende peilingen: „ De westhoek van het eiland Onrust Z. 1° Oost, en de baak op de Mathildas klip Z. 43° West. Bij laag water blijft er slechts 3 vadem op de klip staan, terwijl er rondom de klip 6½ vadem gelood wordt.

„ Brengt men deze ondiepte op de door ons van wege de genoemde commissie uitgegevene kaart van de reede van Batavia over, zoo zal men bevinden, dat zich deze klip nagenoeg midden tusschen de eilanden Schiedam en Rotterdam en het eiland Onrust, noord van het noordwest punt van het laatste eiland bevindt."

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 September. Den 8sten dezer zijn in Texel binnengekomen Colyer (st.) van Londen, Scharing, Möller, D. Gohrbrandt en Engelsman, alle 4 van Archangel en Bock van Riga, en uitgezeild Apleton naar Londen, Koning en Ouwehand, beide naar Hull, Casthy naar Hartlepool, Annison en Williams, beide naar Newcastle, Hansen naar Archangel, Brownless (st.) van Londen naar Petersburg, Kuhl naar Riga, Johnsen, Pedersen, Olsen, L. Holst, Falck, O. Holst en Bakker, alle 7 naar Drammen; de wind z. z. w. tot z. o.

Den 7den dezer is in het Vlie binnengekomen Visser (st.) van Hamburg en eene kof de naam onbekend; niets uitgezeild.

Den 6den dezer is in Terschelling niets gepasseerd.

Den 4den dezer is op de Eemshorn verongelukt het schip *Aurora*, kapt. Heeren, van Benzerzijl naar Groningen; het volk is door visschers gered.

Den 2den dezer is ter reede van Jarmouth binnengeloopen het schip *Enyo*, kapt. Brown van Schiedam en 3 dito het schip *Commerce*, kapt. Rogers van Dordrecht, beide naar Newcastle.

Den 1sten dezer was bij Carolinerzijl zwaar lek aangekomen het schip *Frau Sophia*, kapt. Borchers van de Elve naar Holland.

Te Zwolle zijn aangekomen Booth van Leverpool, Olthoff van Sunderland en Koning van Newcastle. Te Harlingen Hall en Pearson, beide (st.) van Londen, Ruibing van Dantzig en Lie van Holmstrand. Te Vlissingen Oxnard van New-Orleans, Aiking van Smirna, Preston van Endt, Jonker van Taganrog, Gami en Galiano, beide van Genua, Hebert, Philippe en Rose, alle 3 van Marseille. Te Archangel Gode en Hubert, beide van Amsterdam. Te Swinemunde Eilts van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 9 *September*.

	p ct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	55½	à	56	55¾
„ „ „	3	67¾	„	68¼	$68\frac{1}{16}$
„ „ „ resc.	3	68	„	½	68⅛
„ „ „	4	87½	„	88	$87\frac{11}{16}$
„ Oost. Ind. Leen.	4	87½	„	¾	87⅞
„ Am. Synd.	3½	85¾	„	86	85⅞
„ Handelmaatsch.	4½	168¼	„	¾	168½
„ Holl. Spoorw.		100¼	„	101¼	101
„ Rijn „	4½	98¾	„	99¼	99
„ Aand. Haarl. Meer	4		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	105	„	½	105⅜
„ „ „ 1828/29	5	104¾	„	105½	105⅛
„ „ Amst. 1831	5		„		
„ leen. 1840	4	89	„	½	89¼
„ inschr. *Stieglitz*	4	88¾	„	89¼	88⅞
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	70½	„	71	70¾
„ Negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 f 300:—			„		
„ „ 1835 f 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3	26	„	¾	26⅝
„ „ „	4	26	„	27	26⅝
„ Binnenl.	5	21¾	„	22¼	22
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	15	„	½	15⅜
„ „ onbep. St.	5	14	„	15	
„ Coupons		12¾	„	13	
„ Neg. Londen 1842	3	30¾	„	31½	31¼
„ Binnenl. Schuld	3	23¾	„	24	23⅞
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	102¼	„	½	102⅜
„ „ Neg. Londen	5		„		
„ „	2½	52	„	¼	52⅛
NIEUW GRENADA. Negot. Londen	1	19½	„	20	19¾
VENEZUELA. Negot. Londen	2		„		
MEXICO. Negot. Londen	5	18¼	„	19	18⅜
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	71¾	„	72¼	72
Geld op Beleening		4	„		
dito op Prolongatie		4	„		

Pruissen Loten neg. 12 m., 156. Americ. Bank-actien bij *Hope* 4¼. Peru 18⅛.

De prijzen der binnenl. fondsen waren heden weder iets lager dan gisteren; de 2½ pc. 55⅞, ¾; de 3 pc. $68\frac{1}{16}$, 68, $68\frac{1}{16}$; de 4 pc. $87\frac{13}{16}$, ¾; Rijn-Spoorweg 99; Handelm. onveranderd. Van buitenl. waren Russen iets hooger; Portug. zeer gewild en bijna ¾ pc. hooger; ook Spaansche tot betere coursen te plaatsen; naar Mexicanen was mede eenige vraag.

MADRID, 2 September. De 5 pc. 17; de 3 pc. $25\frac{15}{16}$; Coup. 15.

BERLIJN, 6 September. De 4 pc. Russen bij *Hope* 94¾; dito bij *Stieglitz* 94½. Polen 84.

FRANKFORT, 7 September. Metall. 105⅞. De 2½ pc. Ned. 55⅝. De 3 pc. Spaans. binnenl. 23¼.

LONDEN, 7 September. Cons. 87¾. De 2½ pc. Ned. 56; dito 4 pc. 89⅛. Brazilie 84½. Mexico 19¾. De 4 pc. Portug. 25¼.

PARIJS, 7 September. De 5 pc. cont. 115,55; ult. 115,70, *exd.*; de 3 pc. cont. 76,45; ult. 76,55. Napels 101,75. De 3 pc. Spaans. 30½.

ANTWERPEN, 8 September. Ard. 15; de 3 pc. binnl. 24; Coupons 12¾.

WISSELCOURS.

Amsterdam, 9 *September* 1847.

Madrid,	3/m.	f 236	à	c.	Bord.,	½ uso	f 56 62½	à	c.
Bilbao,	——	242 50	à	–	Londen,	2/m.	11 92½	à	–
Cadix,	——	242 50	à	–	——	zigt	12 05	à	–
Sivilien,	——	242 50	à	–	Hamb.,	——	35 50	à	–
Lisbon,	——	42	à	–	——	2/m.	35 12½	à	–
PortàPort,	——	42 50	à	–	Ween.	6/w.	36	à	–
Napels,	2/m.	81	à	–	Augsb.,	——	35 68	à 69	–
Livorno	——	39 37½	à	–	Frankf.	——	99 50	à	–
Genua,	——	46 62½	à	–	Petersb.,	2/m.	187 50	à	–
Parijs,	zigt	57 06	à 07	–	Rotterd.,	——	12½	à	–
——	2/m.	56 56	à 57	–					

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 9 September. Nieuwe Ducaten f 0,00 à 00. Oude gerande dito f 5,70 à 80. Wigtige Guinjes f 12,50 à 70. Dito Engelsche Souvereinen f 12,00 à f 12,10. Dito Pistolen f 9,80 à f 9,90. Nieuwe Louis d'Or f 11,15 à 25. Stukken van 20 fr. f 9,55 à 65 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van f 1442,60 per N. P. fijn 13 à 13¾ pc. Zilver van 900 tot 300/d. f 104,00 à 105,00 Per N. P. fijn. Piasters f 2,55 à 65. Fransche Kroonen [illegible] Stukken van 5 fr. f 2,34 à 37. Brabandsche Kroonen f 2,03 à [illegible] Pruissische Daalders f 1,75 à 78.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 September. *Tarwe* nog met weinig aanvoer 130 à 134 p. nieuwe roode f 10,25 à f 11,10. *Rogge* met meer vraag; 120 à 123 p. nieuwe inl. f 7 à f 7,45; 116 p. Petersb. f 6,65. *Boekweit* 35 c. hooger; 115 à 118 p. n. gr. zand f 7,45 à f 7,90; 115 à 118 p. n. zwarte f 7,45 à f 7,85. *Garst* ruimer aangevoerd, lager; 89 à 96 p. n. winter f 4,25 à f 5,40; 96 à 99 p. n. zomer f 5,10 à f 5,50; 103 à 107 p. n. knobbe f 6,10 à f 6,50. *Haver* lager; 85 à 93 p. n. dikke br. f 3,65 à f 4,10; 68 à 75 p. n. witte voer f 3,20 à f 3,65; 72 à 78 p. n. zw. dito f 3,05 à f 3,45. *Paardenboonen* f 7,25 à f 7,50. *Duivenboonen* f 7,50 à f 8; egyptische f 6,50 *Koolzaad* ruim 500 last ter markt; oostvriesch f 10,60; inlands. f 10,50 à f 11,30. Geel *mosterdzaad* zeer flaauw; f 10,[illegible] à f 11,25. *Gort* grove f 10 à f 10,75; parel f 16,50 à f 18,50.

LONDEN, 6 September. *Tarwe*, met ruimen aanvoer en ook met veel vraag; de binnenlandsche was 3 à 4, de buitenlandsche 1 à 2 sch. lager. De overige graansoorten mede lager, met uitzondering van *haver*.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 22sten September 1847, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement, te Haarlem, worden Aanbesteed:

Het ZESJARIG ONDERHOUD van de Zeewerken, gelegen voor de kusten van Willemsoord, den Helder en Huisduinen, ingaande den eersten October 1847, en zullende eindigen den laatsten September 1853.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Bestekken, op welke deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen, behalve aan het Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in het Logement *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het plein van de afgebroken Beurs, in het Logement *het Harlinger Veerhuis*, op de Texelsche Kade, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ in *de Beerebijt*, buiten de Utrechtschepoort, in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in het Logement *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis* en in *het Bossche Koffijhuis*, allen aan de Groote Markt, en in het Logement *de Halve Maan*; te Alkmaar, in de Logementen *de Roode Leeuw*, *de Toelast* en *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in de Logementen *het Ongemaakte Schip* en *de Doelen*; aan den Helder, in *het Heeren-Logement*; te Nieuwe-Diep, bij *Haan* en in het Logement *de Burg*; te Medemblik, in het Logement *de Valk*; te Enkhuizen, in het Logement *de Valk*; te Purmerende, in *de Vergulde Roskam*; te Monnickendam, in het Logement *de Doelen*; te Edam, in *het Heeren-Logement*; te Weesp, in het Logement *de Roskam*; te Muiden, in het Logement *het Hof van Holland*; te Naarden, bij den Logementhouder *Jurrissen*; te Utrecht, in de Koffijhuizen *de Nieuwe-* en *Oude Bak*; te Sliedrecht, in *het Regthuis*; te Hardinxveld, in *de Dorps-Herberg*; op het Eiland Texel, te Oudeschild, in *de Zeven Provincien*; op het Eiland Wieringen, te Hippolitushoef; te Zaandam, in het Logement *de Otter*; te Buiksloot, in *het Roode Hert*.

Zullende acht dagen vóór de Besteding zoo veel noodig aanwijzing *in loco* worden gedaan, en inmiddels informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur E. DE KRUIJFF, te Haarlem en bij den Ingenieur J. ORTT, te Alkmaar.

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Stad HAARLEM, brengen bij deze ter kennisse van de Ingezetenen dezer Stad en Grondgebied, dat ten gevolge de door de Stemgeregtigden uitgebragte keuze, tot Leden van het Kiezers-Collegie door hetwelk de openvallende Raadsplaatsen moeten vervuld worden, zijn verkozen de Heeren: Mr. F. W. Baron VAN STIJRUM en Jonkhr. H. G. BARNAART in plaats van de Heeren Mr. C. C. VAN VALKENBURG en J. BROESE Az. die overleden zijn, en dat het Procesverbaal, vermeld bij Art. 16 van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad, ter visie zal leggen ter Stedelijke Secretarie, van den 11den tot den 25sten dezer, van des morgens 10 tot des namiddags ten 2 ure, de beide Zondagen alleen uitgezonderd.

Haarlem, 8 *September* 1847.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. J. DE BRUIJN KOPS.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. J. GERLINGS.

*** Ondertrouwd:
VLISSINGEN, 5 September 1847.
P. E. KINDT
en
P. J. DUTILH.

*** Getrouwd:
ALKMAAR, 7 September 1847.
Eenige kennisgeving.
U. EVERS POST, van *Winschoten*, en
GRIETJE KRUYT.

*** Heden beviel van eene *doode* DOCHTER, *JACOBA SOPHIA LOTSIJ*, geliefde Echtgenoot van
LAGEZWALUWE, den 6den September 1847.
J. WIGERI ABERSON.

*** Mijne Echtgenoote *G. POEL* beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER. A. PRINS.
WORMERVEER, 6 September 1847.

*** HARDERWIJK, 8 September 1847. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe *T. H. DE MEESTER*, geb. *VAN MEURS*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
Mr. G. A. DE MEESTER.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, *M. A. COLTHOFF*, geliefde Echtgenoot van
GORINCHEM, 8 September 1847.
L. G. VAN AKEN, Notaris.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner twee overige Kinderen innige droefheid, na een langdurig doch geduldig lijden, mijne teedergeliefde eenige Dochter ADRIANA, in den jeugdigen ouderdom van dertien jaren en bijna elf maanden.
HEUSDEN, 4 September 1847.
M. C. ROOMER, Wed. *J. van Beest*.

*** Op den 25sten Augustus 1847 is te MARSEILLE, in den ouderdom van zestig jaren overleden, Vrouwe E. J. HOOPSTAD, laatst Weduwe van den Heer *E. E. Burgklij Glimmer*, in leven Vice-President der Regtbank van eersten aanleg te *Amsterdam*.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAN SCHOEHUIJS, in den oudordom van ruim 44 jaren, mij nalatende vier Kinderen, allen te jong om het verlies van hunnen Vader te beseffen.

Vrienden en Bekenden worden verzocht deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

UITGEEST, J. DE BIE,
5 September 1847. Wed. *J. Schoehuijs*.

*** Op den 18den Junij l. l., op onze reize van *Java* naar *Nederland*, overleed in den ouderdom van 49 jaren, aan boord van het Nederlandsch Koopvaardijschip *Anthonij*, de Hoog Edel-Gestr. Heer LEONARD HENDRIK STENNEKES, Ridder der M. W. Orde 4de klasse, gepensioneerd Kolonel en waarnemend Directeur der Artillerie op *Java*, tot bittere smart van mij en onze Kinderen, ook die uit mijn vorig huwelijk met den Wel-Edel Geboren Heer *J. H. Cornets de Groot*.

UTRECHT, B. C. H. BORWATER,
6 September 1847. Wed. *Stennekes*.

Eenige kennisgeving.

*** Heden werd ons ouderhart diep getroffen door het overlijden van een onzer Lievelingen, LAMBERTUS, in den ouderdom van ruim 2 jaren.

AMSTERDAM, P. DE VRIES.
den 6den September 1847. R. DE VRIES,
EINDHOVEN.

*** Onze geliefde Vader en Behuwd-Vader WERNER STROEVE, ontsliep heden, in den ouderdom van ruim vijf en zeventig jaren.

AMSTERDAM, J. STROEVE, Predk.
6 September 1847. J. H. STROEVE DE KONING.

*** In eene bijzondere School voor den beschaafden stand verlangt men eenen ONDERMEESTER, minstens van den derden Rang, in de gewone vakken van Lager Onderwijs wel bedreven, en gewoon met de Klankmethode, Vormleer enz. omtegaan. Behalve Inwoning (zonder Kost), is aan deze betrekking eene jaarwedde vooreerst van *f* 250 verbonden. Belanghebbenden gelieven zich, met opgave van hunne tegenwoordige betrekking en onder overlegging van eenig getuigschrift, met *franco* Brieven aan te melden bij de Heeren BROESE en COMP., Boekhandelaren te Breda, onder Lett. L.

*** Iemand van de Hervormde Godsdienst, bekend met de Lees-Leerwijze van *Prinsen* en de Fransche Taal, den vierden Rang en de beste getuigschriften bezittende, wenscht als ONDERMEESTER geplaatst te worden. Men gelieve zich, onder Letter A., *franco* te adresseren aan den Boekhandelaar C. J. VAN LEEUWEN Lz., te Woerden.

*** Men vraagt aan een Gymnasium in de Provincie Overijssel, Iemand als PRIVAAT-CONRECTOR. De belanghebbenden worden verzocht hierover zoo spoedig mogelijk, met opgave op welk Honorarium zij, behalve Kost en Inwoning bij den Rector, zouden wenschen die Betrekking waartenemen, zich met *gefrankeerde* Brieven te adresseren onder Lett. Z., aan R. BOELENS, Boekhandelaar te Zwolle.

*** Een geëxamineerd *Apotheker* biedt zich aan, als PROVISOR, bij eene Weduwe of ouden Apotheker. Informatie is te bekomen met *franco* Brieven, onder Letter S, bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage.

*** In eene *Apotheek* alhier vraagt men tegen primo November een TWEEDE BEBIENDE, van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters Z. Z., aan het Bureau der Nieuwe Rotterdamsche Courant, Groote Markt D. 61, te Rotterdam.

*** Tegen 1° November e. k. of eerder zag zich gaarne geplaatst een PERSOON (die vroeger als *Tuinknecht* gediend heeft) bij een Tuinbaas, die hem grondig onderwijs wilde geven in het Snoeijen, Broeijen en Kweeken der Bloemen. Er zal meer gelet worden op eene goede behandeling dan op groot loon. Adres *franco*, onder Lett. M. N., bij den Boekhandelaar J. F. THIEME, te Nijmegen.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke familie, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne tegen November of eerder geplaatst, tot waarneming eener Huishouding of tot adsistentie in dezelve; zullende er meer op eene goede behandeling dan wel op veel Salaris gelet worden. Adres onder Letter S, bij den Boekhandelaar J. GOTELING VINNIS, te Haarlem. Brieven *franco*.

*** Eene fatsoenlijke Jufvrouw, van de Roomsch Katholijke Godsdienst, ruim 30 jaren oud, buiten betrekking geraakt door sterfgeval, zag zich gaarne weder geplaatst als HUISHOUDSTER, of tot oppassing van Kinderen; zij kan de beste getuigschriften overleggen, en zal meerder op eene fatsoenlijke behandeling dan wel op groot salaris zien. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter S, bij den Boekdrukker P. A. DE JONG, te Arnhem.

*** Er wordt gevraagd eene JUFVROUW, van de Hervormde Godsdienst, om in een Predikants-Gezin met Kinderen, op een Dorp in Gelderland, tegen genot van Kost en Inwoning, behulpzaam te wezen in de Huishouding. Men kan verzekerd zijn van eene fatsoenlijke behandeling en gezellig Huisselijk Verkeer. De Brieven gelieve men *franco* te adresseren, onder Letter H., aan de Boekhandelaren KEMINK en ZOON, te Utrecht.

*** Eene fatsoenlijke Jufvrouw, van middelbaren leeftijd, Protestantsche Godsdienst, voor het tegenwoordige nog in betrekking, wenschte zich tegen November geplaatst te zien als HUISHOUDSTER bij een klein Gezin, is gewoon aan de zorg voor Jonge Kinderen, of wel tot Gezelschap eener Dame. Op fatsoenlijke behandeling wordt meer gelet dan op salaris. Adres *franco* Brieven, onder Letter G., bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers in de Hartenstraat, N°. 28, te Amsterdam.

*** Een ouderloos fatsoenlijk BURGER MEISJE, van de Protest. Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als Kamenier, of ter verzorging van Kinderen, of ter Adsistentie in eene Huishouding. Reeds eenige jaren in eene betrekking werkzaam geweest zijnde, zoo kunnen de beste getuigschriften geproduceerd worden. Men zal minder regarderen op een groot salaris dan wel op eene goede behandeling.

Reflecterenden adresseren zich *franco*, onder Lett. A., bij C. J. HEIJL, Boekhandelaar te Utrecht.

*** Een fatsoenlijk MEISJE, tusschen de 25 en 30 jaren, zag zich gaarne als Jufvrouw van Gezelschap geplaatst, zonder genot van honorarium. Adres onder Letters A. B. C., met Brieven *franco*, bij de Heeren L. E. BOSCH & ZOON, Boekhandelaars te Utrecht.

*** Het Plaatselijk Bestuur van GIESSENDAM en GIESSEN-OUDEKERK maakt hiermede bekend, dat er dit jaar *geene* KERMIS zal worden gehouden.

*** **LET WEL!**

De HARDDRAVERIJ, door den Ondergeteekende uitgeschreven op den 7den September, op den Nieuwen Weg, bij Hoorn, is, door het ongunstige weder, *uitgesteld tot op Vrijdag den 10den September aanstaande*.

Wester-Blokker, 7 September 1847.

Ls. VOORN.

*** Te HUUR, tegen 1°. November e. k., TWEE of desverkiezende DRIE KAMERS, met Alcove, gemeubileerd of niet, in het aangenaamst gedeelte van het Dorp Brummen (Gelderland), naar verkiezing met of zonder KOST en BEDIENING. Iemand hierop reflecterende vervoege zich, met *gefrankeerde* Brieven, Letters A. S., bij den Boekhandelaar W. C. WANSLEVEN, te Zutphen.

*** **MEN VERLANGT TE KOOP,**

tegen 1° Mei 1848, een vrolijk gelegen BUITENTJE of HEERENHUIS met TUIN, in of nabij een groot Dorp of kleine Stad, in de Provincie Gelderland of Overijssel. Belanghebbenden vervoegen zich met naauwkeurige beschrijving van ligging, grootte, enz., onder de Letters A. J., aan den Boekhandelaar en Steendrukker H. L. VAN HOOGSTRATEN, te Zwolle. Brieven *franco*.

*** **MEN VRAAGT UIT DE HAND TE KOOP:**

Een Goedje van p. m. 10 Bunders BOUW- en WEILAND, met een goed HUIS, in of nabij een aangenaam Dorp of eene Stad in Gelderland of Utrecht. Adres met opgave van prijs en eene naauwkeurige beschrijving, onder Letter B., bij den Heer W. J. THIEME, Boekhandelaar te Zutphen. Brieven *franco*.

*** **VERKOOP VAN EEN BUITENGOED.**

Te Zutphen in *het Nederlandsche Koffijhuis*, zal, op Woensdag den 15den September 1847, in het openbaar ingezet en 14 dagen later, zijnde den 29sten dier maand, telkens des voormiddags om 11 ure, verkocht worden: Het BUITENGOED *VEELZIGT*, alleraangenaamst gelegen onder de Gemeente Gorssel, aan den Straatweg van Zutphen op Deventer, op nog geen half uur afstand van eerstgemelde Stad, bestaande in een zeer logeabel Heerenhuis, voor *Zomer- en Winterverblijf* geschikt, met Koetshuis en Stalling; voorts Tuin, Wandelingen, opgaande Boomen en verder Plantsoen, te zamen groot 3 Bunders, 35 Roeden, 60 Ellen en terstond aanvaardbaar.

Hetzelve is inmiddels ook *uit de Hand te Koop*, terwijl nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. F. LULOFS, te Zutphen. Brieven *franco*.

*** **VERKOOP VAN VASTE GOEDEREN.**

In het Logement *de Keizerskroon* te Zutphen, zullen op Dingsdag den 5den October 1847 in het openbaar ingezet, en 14 dagen later, zijnde den 19den dier maand, telkens des voormiddags om 10 ure, finaal verkocht worden:

1°. Een kapitaal goed onderhouden HUIS en ERF, in de Lange Hofstraat ter gez. Stede, Wijk C, N°. 192, bevattende drie Benedenvertrekken, vijf Bovenkamers, twee Zolders en Vlieringen, ruime Keuken en Kelder, open Plaats, marmeren Gang, Welwaterspomp, Regenbak, enz.

2°. Een daarnaast gelegen nieuw getimmerd FABRIEKGEBOUW, lang circa 20½ El, breed 6 El, waarin eene *Platloodgieterij* wordt uitgeoefend; alsmede de daarbij behoorende ruime TUIN met KOEPEL.

Deze Percelen 1 en 2 worden ook in Massa geveild.

3°. Een HUIS en ERF, in de Kuiperstraat terzelfder Stede, Wijk C, N°. 78, waarin twee Beneden- en drie Bovenkamers, twee ruime Zolders, Vliering, Keuken, open Plaats, enz.

4°. Een daarnevens gelegen goed onderhouden STAL en ERF, geschikt tot berging van twee of meer Paarden en Rijtuigen.

Deze beide laatste Percelen komen insgelijks in *Massa*. Allen zijn inmiddels *uit de Hand te Koop*.

Om nadere informatien vervoege men zich ten Kantore van den Notaris H. F. LULOFS, te Zutphen. Brieven *franco*.

*** PUBLIEKE VERKOOPING in den Tuin van wijlen *Wijnand Jans*, op Velser-End, onder Velsen, op Donderdag den 16den September 1847, 's morgens om 10 ure, van te veld staande AARDAPPELEN, alsmede BOOMVRUCHTEN en HOOI, en hetgeen meerder te Koop zal worden aangeboden.

*** Op de Heerlijkheid *Till Moyland*, gelegen tusschen Calcar en Cleve, in Rijn-Pruissen, zullen in de maand October aanstaande, bij nadere aankondiging, publiek worden verkocht: Eene aanzienlijke partij zware EIKEN- en ESSCHEN BOOMEN, meest allen geschikt tot Molenassen, Stenders, Oliebanken, Scheepstimmerhout van allerlei aard, enz. Deze Boomen hebben meest allen de zwaarte van 25 tot 45 Rijnlandsche Duim middellijn, en eene lengte van 30 tot 50 Voet Rijnlandsch. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Rentmeester van bovengenoemde Heerlijkheid, T. HORSTING, te Moyland.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in *het Heeren-Logement*, aan den Burg, binnen Leyden, op Vrijdag den 17den September 1847 bij opveiling, en op Vrijdag den 24sten September 1847 bij afslag, beide des voormiddags ten 11 ure, van een ruim, hecht en sterk HUIS en ERVE, waarin sedert vele jaren en nog heden eene *Apotheek* met *Laboratorium* is gevestigd, met eenen grooten Tuin daarachter, twee Binnenplaatsen, gestukadoorden Gang met marmeren Steenen bevloerd, onderscheidene Kamers, meest alle behangen en met Schoorsteenen, ruime Keuken, Kelder, Kleeder- en Turfzolders; staande en gelegen binnen de Stad Leyden, op de Haarlemstraat, omtrent de Turfmarkt, Wijk VI, N°. 370, 1416, 1417 en 1418, groot 7 Roeden en 14 Ellen; — welk Perceel in gebruik kan worden aanvaard met den 1sten November 1847, en zal kunnen worden bezigtigd Dingsdag en Donderdag van elke week, van 10 tot 1 ure, mits vooraf belet vragende.

Na de Opveiling zullen, tot en met Donderdag den 23sten September 1847, Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere Verhooging, ten Kantore van den Notaris H. J. HOFSTEDE, te Leyden, alwaar nadere informatien zijn te bekomen.

*** Te Utrecht, achter St. Pieter, F. 363, zal, op Zaturdag den 25sten September 1847, 's namiddags ten één ure, in het openbaar, worden verkocht: Eene uitmuntende HOFSTEDE, met ruim 23 Bunders LAND, in het Nedereind van Jutphaas en bijna 6 Bunders LAND, op Heikop, onder Oudenrijn.

Voorts nog nagenoeg 12 Bunders WEILAND, op Galekop, onder Oudenrijn. Nader te bevragen ten Kantore van den Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht.

*** Op den 1sten Augustus 1847 is uitgegeven en aan de Inteekenaren verzonden, het *Vierde Deel* der GEDENKWAARDIGHEDEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN GELDERLAND, *door onuitgegeven oorkonden opgehelderd en bevestigd*, door Is. AN. NIJHOFF. Dit Deel omvat het tijdperk der regering van ARNOLD VAN EGMOND, Hertog van Gelre, loopende over de jaren 1423 tot 1472. Het is even als de voorgaande ingerigt en van uitvoerige *Registers* voorzien. De inteekenprijs is *f* 12.

NB. Het derde Deel van dit Werk is uitgegeven in Mei 1839. Zij, welke van dien tijd, door aankoop uit de nalatenschap van Inteekenaren, in het bezit der *drie eerste Deelen* gekomen zijn, kunnen ook het nu uitgekomen *vierde Deel* tegen inteekenprijs bekomen.

*** Door GEBROEDERS BELINFANTE, te 's Hage, is thans algemeen verzonden:

DE VOLKS-SCHOOL, 1e jaargang, N°. 1. Tijdschrift voor aankomende Onderwijzers en Kweekelingen, onder medewerking van de heeren: *P. Burggraaff*, *J. W. van Eek*, *P. Geel*, *J. van der Haar*, *W. van Haarst*, *H. Hemkes Kz.*, *W. Hummel*, *G. J. Kapteijn*, *T. Knuijvers*, *J. van der Leij*, *E. Molema*, *M. Nieman*, *M. D. van Otterloo*, *M. Pruim*, *W. Punt*, *J. W. Regt*, *H. Schenkel*, *S. Talsma*, *J. Veeger* en *A. de Vletter*.

Prijs per jaargang van *zes* nummers *f* 2,50. Van den eersten jaargang zullen, om dien nog dit jaar compleet te hebben, slechts drie nummers verschijnen, en is de prijs alzoo slechts *f* 1,25.

*** **VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,**

is door de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

REIS VAN UTRECHT NAAR BADEN-BADEN,
IN BRIEVEN.
Een Handboek voor Reizigers derwaarts,
VAN **P. HERDER VAN BERN.**
384 Bladzijden. Prijs *f* 3,—.

Gemelde Boekhandelaren hebben ook uitgegeven:
HET LEVEN EN DE LOTGEVALLEN VAN JOHN DAVYS, door ALEXANDER DUMAS. 2 Deelen, *f* 5,40.

*** Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, komt heden van de Pers:

BIJDRAGEN VOOR VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS EN OUDHEIDKUNDE,
Verzameld en uitgegeven door Is. AN. NIJHOFF.
Zesde Deel, Eerste Stuk.

INHOUD: CORNELIS REINIERSZ. PAUW. Eene bijdrage tot de Staats- en Handelsgeschiedenis van de Republiek der Vereen. Nederlanden, door Mr. H. J. KOENEN. Stadregt van Bronkhorst van 1482. De aanslag van JAUREGUY op WILLEM I, medegedeeld door P. C. MOLHUIJSEN. Bijdrage tot de Geschiedenis van het regt van *Placet*, enz. enz. De prijs is *f* 1,25.

*** **DE EERSTE DRUK VAN:**

ZSCHOKKE, MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN,

was UITVERKOCHT. Heden is door W. H. VAN HEIJNINGEN, te Utrecht, daarvan een TWEEDE GOEDKOOPE *uitgaaf*, in kl. 8°., verzonden, 2 deelen à *f* 3,90.

De buitengewoon spoedige uitverkoop van dit uitmuntend Werk bewijst hoezeer hetzelve naar waarde wordt geschat; de Uitgever vertrouwt, dat deze net uitgevoerde 2de druk een niet minder gunstig onthaal zal te beurt vallen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.